

ПОЛІТИКА

«Валін син», засновниця Wildberries, акціонери Ozon і «Яндекс». ЄС готує нові санкційні списки

Рікард Йозвяк

28 жовтня 2026, 11:00

Заступник голови Ради безпеки РФ Дмитро Медведєв (ліворуч) і голова Ради Федерації РФ Валентина Матвієнко (друга ліворуч) рперед військовим парадом до Дня Перемоги на Красній площі в Москві, 9 травня 2022 року.

Європейський Союз готує нові санкції проти Росії. Серед тих, кого пропонують додати до санкційних списків, – засновниця найбільшого російського онлайн-ритейлера Wildberries Тетяна Кім, головний акціонер онлайн-ритейлера Ozon Олександр Чачава, син голови Ради Федерації РФ Валентини Матвієнко Сергій, а також інші впливові російські бізнесмени.

Про це пише редактор Радіо Свобода з питань Європи [Рікард Йозвяк](#), який ознайомився з новою санкційною пропозицією.

Документ представили послам 27 держав-членів ЄС у Брюсселі 21 жовтня. Наразі він передбачає внесення до санкційних списків 12 фізичних осіб та 105 компаній.

У Брюсселі сподіваються погодити нові обмеження до наступної зустрічі міністрів закордонних справ ЄС, запланованої на 16 листопада.

Відійшовши, як видається, від практики ухвалення великих секторальних [санкційних пакетів](#), ЄС нині застосовує інший підхід – щомісяця додає нових фізичних та юридичних осіб до списків тих, проти кого діють візові заборони та замороження активів.

Коли міністри закордонних справ ЄС зустрічалися 12 жовтня, вони офіційно затвердили [наймасштабніший санкційний список](#) – наклали обмеження на ще 1600 осіб та організацій, переважно пов'язаних із російською військовою промисловістю.

Таким чином, загальна кількість фізичних та юридичних осіб, на яких ЄС наклав санкції від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році, перевищила 4600.

На наступній зустрічі міністрів закордонних справ 16 листопада планують додати нові імена. Нова пропозиція значно менша за масштабами – наразі пропонують додати лише 12 фізичних осіб і 105 компаній, проте серед її фігурантів є набагато впливовіші російські бізнесмени.

Натомість під час попереднього раунду більшість дипломатів ЄС, коли їх просили назвати конкретних підсанкційних осіб, не могли пригадати навіть кількох імен, що свідчить про їхню відносно невелику вагу.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Яндекс», Wildberries і НПЗ Росії. Який вплив мають українські удари по цих об'єктах

| Wildberries, Ozon і «Яндекс»: хто у списку?

Чи не найвпливовішою особою, яку пропонують додати до санкційного списку, є **Тетяна Кім** – засновниця та генеральна директорка Wildberries, найбільшого російського онлайн-ритейлера.

Склади компанії останніми місяцями неодноразово ставали цілями українських ударів

У санкційній пропозиції зазначається, що «Wildberries функціонує як мережа постачання для російських збройних сил, сприяючи продажу товарів військового та подвійного призначення».

У документі також додають:

«Компанія встановила стратегічне партнерство з банком ВТБ, контрольний пакет акцій якого належить державі і який перебуває під санкціями Європейського Союзу».

До списку також включили бізнесменів **Олександра Чачаву**, якого в документі називають «підприємцем», та **Руслана Байсарова**, якого характеризують як «мільярдера».

Олександр Чачава – власник російської інвестиційної холдингової компанії АТ «О23», якій належить найбільший пакет акцій Ozon – другої за величиною компанії електронної комерції в Росії.

У документі зазначається, що «Ozon слугує мережею постачання для російських збройних сил, сприяючи продажу військового обладнання та товарів подвійного призначення».

Полум'я здійснюється над об'єктом компанії Ozon унаслідок удару українського безпілотної в Махачкалі (Дагестан, Росія), 24 серпня 2026 року.

Крім того, Чачава володіє часткою в найбільшій російській ІТ-компанії «Яндекс», яка, як зазначено в документі, «генерує значні доходи для уряду Російської Федерації».

Руслан Байсаров – голова ради директорів АТ «Бамтоннельстрой-Мост» (БТС-Мост), великого російського підприємства, що займається будівництвом транспортної та іншої інфраструктури.

Він також придбав контрольний пакет акцій BTS-Gold – великої золотодобувної компанії, яка вже перебуває під санкціями Брюсселя.

«Валін син»

Ще одне цікаве ім'я – **Сергій Матвієнко**.

Це російський бізнесмен, мати якого, **Валентина Матвієнко** , очолює Раду Федерації – верхню палату російського парламенту.

Сама Матвієнко перебуває під санкціями ЄС від 2014 року через підтримку російської анексії українського Криму.

Сергія Матвієнка пропонують внести до санкційного списку через те, що він є акціонером **ТОВ «Мегаліт-Охта Груп»** – одного з найбільших російських

Згідно з текстом пропозиції, ця компанія «робить значний внесок у формування бюджетних надходжень Російської Федерації».

Крім того, підставою для санкцій називають його володіння російською будівельною компанією ТОВ «Параметр», яка «спеціалізується на збиранні, очищенні та ремонті систем водовідведення та каналізації, працюючи переважно з великими замовниками за державними контрактами».

Серед інших осіб, яких пропонують додати до списку, – керівники суден, що перевозять російську нафту, а також підприємці, пов'язані з російським енергетичним сектором.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Усі прожектори – на тіньовий флот». У Міноборони Німеччини розповіли, як тиснутимуть на Росію

| Хто ще у списках?

Серед юридичних осіб є кілька малих і середніх російських банків, зокрема регіональних.

Це свідчить про чітку стратегію: оскільки найбільші російські фінансові установи вже перебувають під санкціями, ЄС переходить до менших банків.

Багатьох із них пропонують покарати за надання кредитних канікул військовослужбовцям російських збройних сил, особливо тим, хто бере участь у війні проти України.

До запропонованого чорного списку також включили численні компанії, які володіють або контролюють російські нафтопереробні заводи.

У санкційній пропозиції зазначається, що «енергетичний сектор, зокрема нафтовий, є галуззю, яка забезпечує значне джерело доходів для російського уряду».

Пожежа на підсанкційному танкері Kairos, що належить «тіньовому флоту» Росії, біля чорноморського узбережжя Туреччини після удару морських дронів. 28 листопада 2025 року

Мабуть, найцікавіший аспект нового списку – велика кількість неросійських компаній.

ЄС поступово почав запроваджувати обмеження проти компаній з інших країн, які, на його думку, допомагають Кремлю. І нинішня пропозиція є однією з наймасштабніших спроб застосувати такий підхід.

Під санкції пропонують підвести кілька компаній з Об'єднаних Арабських Еміратів. ЄС стверджує, що ці компанії, часто через фірми-прокладки, управляють «суднами, які перевозять сиру нафту або нафтопродукти російського походження чи експортовані з Росії та застосовують нерегулярні й високоризикові практики судноплавства».

На таких самих підставах пропонують запровадити санкції проти двох компаній, зареєстрованих на Сейшельських Островах.

Крім того, до списку включили кілька китайських компаній, що базуються в Гонконзі. Вони або купують російську нафту, або володіють кількома суднами, які вже перебувають під санкціями ЄС за транспортування російської нафти та нафтопродуктів.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Від критики до оптимізму. Лідери ЄС реагують на дзвінок своїх колег Путіну

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Загроза режиму Путіна». Удари ЗСУ по Ozon і Wildberries «показали» росіянам війну

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Путін поскаржився на антиросійські санкції і назвав їх «дурістю»

Рікард Йозвяк

Редактор Радіо Вільна Європа / Радіо Свобода з питань Європи. Раніше працював кореспондентом РВЄ/РС у Брюсселі

Україна

Світ

Політика

Війна